Forskninga tjener oppdrettsnæringa. Føre var-prinsippet er lagt til side.

Av **Frode Bygdnes** - 19. november 2018

Fiskeoppdrett(Shutterstock). Føre- var-prinsippet er kastet over bord i næringa.

Forskning på avlusningsmidler i oppdrettsnæringa

En forskningsrapport i 1999 konkluderte med at fluorbenzuroner ikke utgjorde noen fare for oss konsumenter av oppdrettslaks. Dermed ble dette et populært legemiddel av oppdrettsnæringa med aksept fra Mattilsynet og Havforskningsinstituttet, helt til 2015. Da ble det funnet lusemiddel i 22 av 372 prøver, men de beroliget oss med at restene var under grenseverdiene. Likevel ble det tatt tiltak og bruken av legemidler gikk ned, men ikke mer enn at totalbruken fortsatt var større enn forbruket i 2009.

Forskninga har vært konsentrert om at legemiddelet ikke skulle ha negative virkninger på eksporten av laks. Forskning på miljøet i fjordene har vært forsømt av forskerne, eller de har valgt å holde stilt om de problemene. Men så melder fiskeforhandlerne at de får så lav pris for rekene pga dårlig kvalitet. Rekene har ikke lenger fast skall og hunnrekene mangler rogn. Vi er mange som ser at rekebestanden er gått tilbake. Men hva sier så forskerne? Programdirektør ved Havforskningsinstituttet, Terje Svåsand, og leder av Kystprogrammet til HI, Jan Atle Knutsen, blir intervjuet av bladet Vesterålen 17. november 2018.

For det første så vil de ikke innse at rekefisket har gått tilbake. De hevder at de har bare begrensede data på bestandstatusen til kystreker og har derfor startet en

spørreundersøkelse? Vi ser jo at det er blitt stadig færre rekefiskerne, og de som er igjen har for lenge siden ropt varsku om at oppdrettsnæringa ødelegger for dem.

For det andre så virker det som at Svåsand og Knutsen ønsker å vinne tid. Dette er «et område som er komplisert, derfor tar det tid å komme fram til en endelig konklusjon». Så argumenterer de for at laboratorieundersøkelsene ikke er direkte overførbart til naturen. De vil gjøre flere åstedsundersøkelser.

Det er uforsvarlig å bruke fjordene våre som forsøkslaboratorier. Her burde seriøse forskere ha lagt føre var-prinsippet til grunn. Det innebærer å stoppe bruk av legemidler som kan påvirke skalldyr i våre farvann. De resultatene som allerede foreligger om påvirkning av hummer-yngel er alarmerende. Skadene på skall-dyr dreier seg ikke bare om de kommersielle artene. Det virker som at forskerne lukker øynene for virkninga på dyreplanktonet. Både rødåta, ishavsåta og krillen er skalldyr, og dør de da ryker et viktig ledd i næringskjeden. Bare det å skade deres livsbetingelser vil ramme hele den maritime næringskjeden og dermed biomasseproduksjonen. Forskerne tar ikke ansvar for vill-fisk produksjonen. Her må samfunnet legge føre var prinsippet til grunn. Men forskerne skal heller lage modeller for fortynning fra utslippsstedene for slik å kunne finne grenseverdier for hva som ikke er dødelige doser.

Forskninga er da fortsatt innretta på hvordan en kan fortsette å bruke dagens avlusningsmidler. En forskning som bare svarer «det er ikke mulig å spore hydrogenperoksid, derfor gjorde vi ikke videre kjemiske analyser av disse rekene.» Det var deres oppsummering til fiskeridirektoratet, ifølge bladet Vesterålen. Forskerne tjener altså oppdrettsnæringa. Vi mangler en fri og uavhengig forskning. Uten tillit til forskerne, må politikerne stoppe alle nye konsesjonstildelinger.

Frode Bygdnes, Harstad

Første gang publisert:
https://steigan.no/2018/11/forskninga-tjener-oppdrettsnaeringa-fore-var-prinsippet-for-naturen-er-lagt-til-side/